

Do:

**Kadra
OPZZ ZZGwP
Solidarnosc SGIE**

List solidarnościowy w sprawie potencjalnych skutków rozporządzenia UE w sprawie metanu w Polsce

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

Jako przewodniczący Komisji Branżowego Dialogu Społecznego ds. przemysłu wydobywczego, wraz z członkami związków zawodowych należących do tej Komisji, chciałbym przesłać Wam wszystkim moje wsparcie w związku z obecnymi dyskusjami, które toczą się na szczeblu europejskim w sprawie rozporządzenia dotyczącego redukcji emisji metanu w sektorze energetycznym.

Wyraźnie dostrzegamy potencjalne zagrożenia związane z tym prawodawstwem, które może podważyć proces społecznie odpowiedzialnego wycofywania się z wydobycia węgla kamiennego w Polsce, doprowadzając do nagłego zamknięcia wielu kopalń węgla kamiennego w Polsce w ciągu kilku lat od teraz. Ponadto niepokoi nas fakt, że w propozycjach w dużej mierze pominięto bezpieczeństwo i higienę pracy, gdyż proces uwalniania metanu jest stosowany w celu zapobiegania zagrożeniom wybuchowym w kopalniach węgla. Rozporządzenie nie może podważać porozumień społecznych dotyczących wygaszania polskich kopalń węgla w sposób społecznie odpowiedzialny do 2049 roku.

Pragniemy poinformować, że podczas posiedzenia Komisji Dialogu Społecznego dla Branży Wydobywczej, które odbyło się 27 marca, krótko omówiliśmy rozporządzenie w sprawie metanu, po wyjaśnieniach złożonych przez organizację pracodawców. Podczas tej wymiany zdań skorzystaliśmy z okazji, aby wyrazić nasze obawy dotyczące wpływu projektu rozporządzenia UE w sprawie metanu na porozumienia społeczne w sprawie stopniowego wycofywania z eksploatacji polskich kopalń węgla. Podnieśliśmy je również przedstawicielowi Komisji Europejskiej w DG EMPL.

Chciałbym wyrazić moje pełne poparcie, jak również pozostałych członków reprezentujących pracowników, dla związków zawodowych, które pracują nad zapewnieniem sprawiedliwego zarządzania procesem transformacji.

W solidarności,

Jean-Pierre Damm

Przewodniczący Komitetu Sektorowego Dialogu Społecznego ds. przemysłu wydobywczego
w imieniu industriAll Europe

Do:

Frans Timmermans
Executive Vice-President
European Commission
frans-timmermans-contact@ec.europa.eu

Prośba o dialog w sprawie obaw związków zawodowych dotyczących wpływu proponowanych dokumentów legislacyjnych na plan Sprawiedliwej Transformacji w Polsce

Szanowny Panie Wiceprzewodniczący Timmermans,

W imieniu Europejskiego Związku Zawodowego industriAll oraz EKZZ chcielibyśmy wyrazić nasze zaniepokojenie wpływem i interakcją różnych aktów prawnych na proces społecznie odpowiedzialnego wycofywania się z wydobycia węgla kamiennego w Polsce, zwłaszcza projektu rozporządzenia UE w sprawie metanu i proponowanych poprawek.

Obecnie Polska zatrudnia około 75 500 pracowników w sektorze węgla kamiennego, co stanowi prawie połowę zatrudnienia w sektorze górnictwa węglowego w Europie. Miejsca pracy w tym sektorze są zazwyczaj oparte na silnych układach zbiorowych, zapewniających wysoką jakość miejsc pracy i warunków pracy, często lepszych w porównaniu z innymi rodzajami zatrudnienia w przemyśle. Górnictwo węgla kamiennego jest jednak skoncentrowane w określonych regionach.

Znamienne jest, że polskie związki zawodowe w maju 2021 roku zawarły z Ministerstwem Aktywów i polskim rządem porozumienie społeczne w sprawie zarządzania wygaszaniem polskich kopalń węgla w sposób społecznie odpowiedzialny do 2049 roku. Od tej pory istnieje jasny harmonogram zamykania kopalń węgla i przenoszenia dotkniętych pracowników do innych kopalń, które pozostają czynne aż do ich ostatecznego wycofania w 2049 roku. Plan społeczny to historyczna decyzja, biorąc pod uwagę wielkość i znaczenie sektora w Polsce, zapewniająca postęp w zakresie ambicji klimatycznych, a jednocześnie zapobiegająca kryzysowi społecznemu.

W tym duchu trzy polskie konfederacje związków zawodowych zrzeszone w EKZZ i ich odpowiednie sektorowe związki zawodowe zrzeszone w industriAll Europe, począwszy od jesieni 2020 r., w dobrej wierze zaangażowały się w proces dialogu politycznego z różnymi odpowiedzialnymi dyrekcjami Komisji Europejskiej w celu osiągnięcia sprawiedliwej transformacji swoich członków. Proces ten doprowadził do decydującego spotkania wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Fransa Timmermansa z przedstawicielami trzech związków zawodowych w Katowicach 4 grudnia 2022 roku i przyjęcia pięciu Terytorialnych

Planów Sprawiedliwej Transformacji (TJTP) w Polsce. Przyjęcie TJTP ma zasadnicze znaczenie dla kontynuacji procesu Sprawiedliwej Transformacji w polskim górnictwie.

Z wielkim niepokojem obserwujemy wprowadzanie aktów prawnych, które grożą podważeniem tego procesu, co stwarza ogromną niepewność dla pracowników i ich rodzin na obszarach wydobywania węgla kamiennego. Jest to szczególnie ważne, że proponowane rozporządzenie w sprawie ograniczenia emisji metanu w sektorze energetycznym oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/942 grozi doprowadzeniem do nagłego zamknięcia wielu kopalń węgla kamiennego w Polsce w ciągu kilku lat od teraz. Ponadto niepokoi nas fakt, że w propozycjach w dużej mierze pominięto bezpieczeństwo i higienę pracy, gdyż proces wentylacji metanu jest stosowany w celu zapobiegania ryzyku wybuchów w kopalniach węgla.

EKZZ i industriAll Europe uznają i popierają potrzebę zdecydowanych działań w celu ograniczenia emisji metanu, jako najbardziej niszczycielskiego z gazów cieplarnianych. Zarówno EKZZ, jak i industriAll Europe popierają europejski zielony ład i jego ambitne cele, a jednocześnie domagamy się, aby zdecydowanym działaniom na rzecz klimatu towarzyszyły równoważne ambicje społeczne. Dlatego ubolewamy, że nie zwrócono uwagi na wyzwanie, jakim dla niektórych regionów jest dostosowanie się do nowych przepisów w niezwykle krótkim czasie, co wiąże się z ryzykiem znacznych skutków społecznych.

Zdajemy sobie sprawę z politycznej wrażliwości tej dyskusji. Dlatego też byłibyśmy wdzięczni za możliwość omówienia z Panem tych obaw przy najbliższej możliwej okazji, aby w konstruktywny sposób zająć się tymi wyzwaniami.

Z poważaniem,

Esther Lynch
General Secretary
ETUC

Luc Triangle
General Secretary
industriAll Europe